

IBA DIRECTIEVERSLAG 2016

Het Directieverslag wordt ter kennisneming aangeboden aan de AvA IBA Parkstad B.V. van 1 juni 2017.

Inhoudsopgave

VOORWOORD	3
TIJDSLIJN	4
IBA ORGANISATIE	5
EXPERTS EN Q-TEAM	6
IBA PRACTICAL	7
IBA ACADEMY	10
IBA PUBLIC	12
IBA EN HAAR PARTNERS	14
SUBSIDIEVERSTREKKING DOOR IBA	16
EU SUBSIDIE OPHALEN	16
FINANCIEEL RAPPORT 2016	17
TOELICHTING OP RESULTAAT 2016	18
IBA-SUBSIDIES	19
Bijlage 1: OVERZICHT IBA PARKSTAD 2016	20

VOORWOORD

Dat een IBA enkel en alleen in de praktijk haar levensvatbaarheid bewijst, is in 2016 geïllustreerd aan de hand van een aantal projecten die daadwerkelijk een aanvang namen. De fase van analyse, verdieping en verrijking/veredeling van ingediende projecten is grosso modo afgesloten. Een ander stadium brak aan, hetgeen al in de “IBA-vis” van curator Jo Coenen inzichtelijk werd gemaakt. In een aantal projecten, neem de ontwikkeling in het kernwinkelgebied Heerlen, lopen de werkzaamheden zelfs lichtelijk voor op schema.

De IBA-machinerie en werkwijze bewijst haar nut, zoals gezegd, in de praktijk.

In 2016 is onder aanvoering van Guido Derks en Jo Coenen *de operatie IBA* op diverse plekken begonnen. Op tal van plekken in heel Parkstad zijn er eerste stappen gezet.

Tijdens het IBA-festival in juni 2016 werden de geprioriteerde projecten in een drukbezochte manifestatie in Kerkrade gepresenteerd. Het IBA-ontwikkelingsprogramma en de speciaal hierop afgestemde gebiedsregie werd in stelling gebracht. Vanuit diverse geografisch aangeduide gebieden werden door de gebiedsregisseurs de IBA-projecten integraal ter hand genomen. Door deze werkwijze zijn er in de uitvoering duidelijke slagen gemaakt op gebied van efficiency.

In de communicatie verschoof de focus van een meer corporate gerichte berichtgeving (het merk IBA) geleidelijk in de richting van project gedreven communicatie. Hierbij stonden de projecten centraal die de ideologie achter de IBA voor het voetlicht brachten. De projecten waren (en zijn nog steeds) de woordvoerders van IBA Parkstad. Vanaf 2017 zal de nadruk daarentegen meer komen te liggen op de invloed die de projecten hebben op de bewoners van Parkstad. In tal van publieksevents heeft IBA nationaal en internationaal de mediale trom geroerd. De inzet is niet onopgemerkt gebleven.

2016 stond in het teken van een grote versnellingsactie. Een actie die echter gelijke tred moest houden met de binnen IBA geldende spelregels, werkwijzen en ideeën. Het Q-team heeft toegezien op zowel de kwaliteit van de projecten in zijn algemeenheid als op het noodzakelijke ‘IBA-gehalte’ van deze projecten. Er is hard en met overtuigende bezieling door het IBA Parkstadteam gewerkt aan de gestelde ambities voor 2016. Het succes van die geleverde inspanning begint vanaf 2017, met zekerheid, nog steeds duidelijkere contouren te krijgen. Er ligt een grote uitdaging om die successen ook en vooral te gaan beleven en vieren met de bewoners van Parkstad. Van project naar mens.

Vanaf 20 maart 2017 is Kelly Regterschot aangetreden als algemeen directeur van IBA Parkstad.

Parkstad, 1 mei 2017

Directie IBA Parkstad

TIJDSLIJN

Op 16 maart 2016 vond de AvA-vergadering plaats in de IBA-scoop van het Museumplein Limburg te Kerkrade. Daar werd de IBA-aanpak 2016 gepresenteerd en heeft de AvA in de IBA-scoop de projectencarrousel kunnen zien. Het gepresenteerde plan van aanpak Uitvoering is positief ontvangen.

De observaties door de directie per jaarwisseling 2015-2016 vormen mede de input voor het Plan van aanpak Uitvoering: Veel creativiteit, veel energie en rendement/ De AvA op afstand is goed/ Geen verdelende rechtvaardigheid/ soms hogere verwachtingen van IBA binnen specifieke projecten/ de realisatie van IBA-ambitie zal 20 jaren duren/ focus op projecten gericht op welvaart, welzijn, dynamiek. De IBA-directie geeft de volgende aanbevelingen voor het vervolg:

- eigenaarschap buiten IBA '*conditio sine qua non*' ;
- duidelijkheid scheppen in verwachtingsmanagement partners;
- focus ;
- uitvoeringsstructuur en passende organisatie;
- onderzoek en beleid / ondersteunen in studies, gericht op uitvoering en versnelling;
- tentoonstelling is geen doel op zich, wel een showcase;
- 2020: tastbare eerste resultaten en point of no return;
- bijdrage IBA: kwaliteitssturing op "de IBA plus";
- blijvende communicatie en zichtbaarheid: positief en met trots;
- IBA -core business van alle partners;
- IBA-isering van bestaand beleid en projecten (successen claimen);
- Heerlen Centrum, Groeves, buitengebied als sleutelopgaven.

Ook de rollen van de Organisatie, het proces, de Ambitie en de spelregels van de instrumentkosten en subsidies werden in deze AvA bijeenkomst nogmaals naar elkaar toe uitgesproken.

Tevens is toegelicht dat structuur gebracht wordt in de organisatie om de overstap te maken van Ontwikkelraden en Ontwikkelgebieden naar de gebiedsgerichte aanpak door te focussen van 300 naar ca. 50 projecten, door te sturen middels gebiedsregisseurs, door het vormen van gebiedsteams met de gemeenten en andere projecteigenaren, door de projecten te ordenen per gebied met een aan dit gebied gerelateerd budget en met een afstemming op thema's die bewaakt worden door de hiervoor aangewezen experts. Hierin worden de afspraken "wie waarvoor en wanneer" verantwoordelijk is vastgelegd.

De planning voor 2016, het jaar van de voorbereiding van de uitvoering, wordt toegelicht. Hierin is opgenomen dat per gebied een convenant gesloten moet worden, het latere project definitie document. Er is veel waardering en draagvlak bij de AvA leden voor de voorgestelde IBA-aanpak en gepresenteerde uitvoeringsstrategie. Kortom: een "license to operate" voor de IBA-directie.

In de periode februari tot en met mei 2016 is het Uitvoeringsprogramma IBA Parkstad 2016-2020 opgesteld met daarin opgenomen de 50 IBA-projecten, verdeeld over 8 gebieden. Dit programma is met de accountmanagers van de Parkstad-gemeenten en Provincie besproken op 19 mei en door gebiedsregisseurs ambtelijk doorgenomen. Op 22 juni 2016 is dit uitvoeringsprogramma door de AvA goedgekeurd.

De eerste 10 subsidievoorstellen zijn in deze AvA akkoord bevonden. Hiermee kan dus gesteld worden dat IBA in de volgende fase, de uitvoeringsfase, terecht is gekomen. Al het voorgaande werk, de IBA-principes in het handboek, de resultaten van de raden en gebieden, de discussies in het kader van Public en Academy hebben bijgedragen aan een ambitieus en uitvoerbaar pakket.

Vrijdag 24 juni is het uitvoeringsprogramma in het Columbus Earth Theater in Kerkrade publiekelijk gepresenteerd. Tevens is tijdens deze bijeenkomst het eerste IBA Label uitgereikt aan een reeds gerealiseerd project.

In de AvA van 2 november is besloten in principe in te stemmen met toetreding van de gemeente Schinnen als nieuwe aandeelhouder van IBA Parkstad BV en is aan de directie van IBA Parkstad BV opgedragen het definitieve voorstel voor toetreding voor 31 december 2016 ter besluitvorming aan de AvA voor te leggen. De definitieve besluitvorming door de AvA en de gemeente Schinnen heeft plaatsgevonden op 6 januari 2017.

IBA ORGANISATIE

De IBA-organisatie heeft zich in deze periode verder aangepast aan de ingeregelde gebiedsstructuur en kenmerkt zich door een grote mate van flexibiliteit. Door de toegenomen focus op sleutelprojecten die de uitvoering naderen, is de behoefte aan specifieke kennis toegenomen. Hiervoor worden bij voorkeur externe bureaus op projectniveau ingeschakeld.

Voor het kernteam IBA-medewerkers is een integriteitscode van kracht geworden. Om tegemoet te komen aan een mogelijk belangenconflict tussen IBA-medewerkers en IBA Parkstad is deze code door deze medewerkers ondertekend. Zij nemen niet deel aan een discussie of besluitvorming, die betrekking heeft op een onderwerp waarbij een mogelijk belangenconflict zou kunnen optreden. In halfjaarlijkse interviews met medewerkers met een verhoogd risico op belangenverstrengeling voert IBA een actief beleid.

In de zomer van 2016 is een nieuwe overeenkomst gesloten met curator/directeur Jo Coenen. Deze overeenkomst loopt tot 1 september 2017. Over de verdeling van taken heeft uitvoerig overleg plaatsgevonden tussen algemeen (statutair) directeur en de curator/directeur.

De voormalige ANWB-locatie in de Honigmannstraat is in gebruik genomen als IBA- 'etalage' in Heerlen Centrum. Voor het gebruik van deze plint-locatie hoeft geen vergoeding te worden betaald. Zodra de ruimte verhuurd kan worden, zal IBA de ruimte verlaten.

IBA heeft op 24 november 2016 het 'Sociaal Verbond Limburg 2016-2019' ondertekend en zal daar waar mogelijk bijdragen aan de hoofddoelstelling: een inclusieve Limburgse arbeidsmarkt.

De organisatiestructuur van IBA kent meerdere divisies. Naast de AvA, de directie en het IBA-bureau maakt het Q-team hier deel van uit. Deze divisie wordt hieronder toegelicht.

EXPERTS EN Q-TEAM

IBA Ontwikkelen

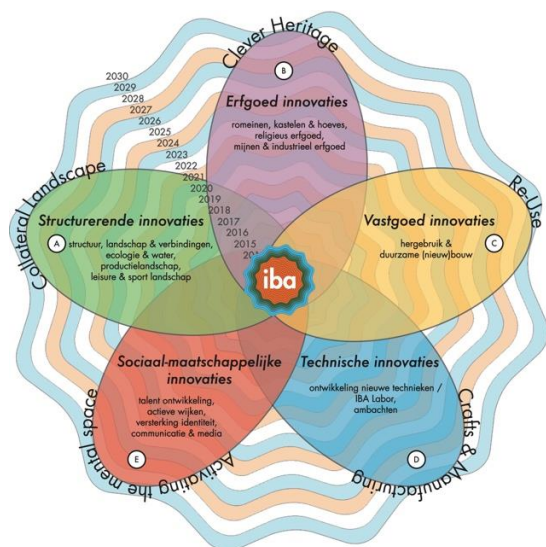
In het eerste kwartaal van 2016 zijn de resultaten van de Ontwikkelen en -gebieden opgehaald en gedocumenteerd in het Lenteboek 2016. Maatschappelijke thema's als onderwijs, economie, leegstand en duurzaamheid zijn door de desbetreffende experts met behulp van de ontwikkelraden, en met steun vanuit de IBA Academy, in pilotprojecten verwerkt en vervolgens samengevoegd in ontwikkelgebieden. De Ontwikkelen werden daarop ontbonden. Een aantal experts uit de Ontwikkelen vervullen een positie in het IBA Q-team van waaruit zij op strategisch-inhoudelijk vlak adviseren aan de directie.

IBA Q-team en IBA Curatorium

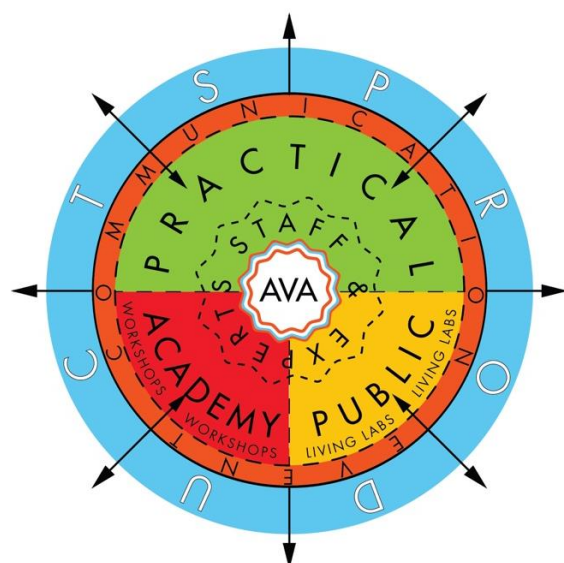
Naast het Q-team is eind 2016 tevens het IBA Curatorium ingesteld. De curator ziet toe op een collectieve en overkoepelende inhoudelijke kwaliteit in het licht van de IBA-doelstellingen en laat zich, o.a. voor wat betreft diverse specifieke kennisgebieden, ondersteunen door het curatorium cq. experts.

De curator presenteert in de Q-team bijeenkomsten de voortgang aan een of meerdere leden van het curatorium. Leden uit het Q-team worden op verzoek gevraagd op projectniveau te adviseren met als doel een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van het project.

Voor een strategisch-inhoudelijke visie op de IBA-projecten is het Q-team na een eerste zitting in 2015 in 2016 driemaal bijeen geweest al naar gelang de benodigde expertise in wisselende samenstelling. De Q-teamleden hebben kennisgenomen van de realisatie van de IBA-methodiek - vliegwiel en organisatiewiel, zie hieronder afgebeelde figuren - en zij hebben de IBA-curator hierover richtinggevend geadviseerd. Dit is in verslagen vastgelegd. Tevens is de curator bevraagd op de kwaliteit van de lopende projecten en de algemene aanpak. Deze adviezen zijn meegenomen in de projectvoorstellen die in de AvA zijn behandeld.

Het vliegwiel met de vijf op de regio afgestemde "Schwung"-gevende onderwerpen van innovatie

Het organisatiewiel met haar samenhangende en interdisciplinaire werkstructuur

De 3 hoofdinstrumenten van IBA Parkstad zijn Practical, Academy en Public. Zij werken naast elkaar, waarbij de directie de lijnen uitzet en samenbrengt. Zij worden hieronder besproken.

IBA PRACTICAL

In het eerste kwartaal van 2016 is de gebiedsgerichte aanpak opgestart met de aanstelling van vijf gebiedsregisseurs, die mede vorm gegeven hebben aan het opstellen van Uitvoeringsprogramma mei 2016 dat voorgelegd is aan AvA van 22 juni 2016

In deze aandeelhoudersvergadering is het Uitvoeringsprogramma voor de komende jaren vastgesteld met een 50-tal IBA Kandidaat projecten. Dit is het resultaat van een interactief proces, waarbij de projecten uit de Open Oproep verbonden en verrijkt zijn met de ambities van de kernpartners in de regio (gemeentes, corporaties, zorginstellingen, bewonerscollectieven, particuliere ondernemers). En daarmee is de uitvoeringskracht vergroot.

Aan de hand van de gebiedsindeling wordt het Uitvoeringsprogramma hieronder toegelicht:

01 Centrum Parkstad

In 2016 is een aantal cruciale stappen gezet om te komen tot realisatie van het IBA-programma voor het centrum van Heerlen. Zo is er met input van IBA door de gemeente Heerlen een Bidbook opgesteld met een heldere en krachtige visie op het centrum. Dit resulteerde in 25 ambities, 10 projecten en een zestal aandachtsgebieden.

De kandidaat-projecten van IBA sluiten hier naadloos op aan. Dit Bidbook heeft geleid tot een convenant tussen de Provincie Limburg en de gemeente Heerlen, waarin de financiering van deze projecten grotendeels opgenomen is.

Ook vanuit IBA wordt een substantiële bijdrage geleverd voor het realiseren van de IBA-doelstellingen. Om haar visie vorm te geven, heeft de gemeente Heerlen in dat jaar drie substantiële locaties en/of gebouwen verworven.

In 2016 is verder gestart met renovatie van de gevels van de Bongerd. Tevens heeft in dat jaar de eerste zeer succesvolle editie van Park Urbana plaatsgevonden, waar in een tijdelijke setting groen en levendigheid werd gebracht midden op het Van Grunsvenplein als decor.

In juli 2016 is door de Provincie is besloten dat het archeologisch depot naar de voormalige bibliotheek in Heerlen wordt verplaatst. Het valt daarmee binnen het IBA-project Romeins Kwartier.

02 Stedelijke Parken: De Leisure economie en het Groen Goud

Voor het gebied stedelijke parken is de opgave: het groene goud toegankelijk maken en de prijswinnende Leisure economie verder versterken door IBA Landmarks en infrastructurele structuurversterking. Door met groen te structureren worden initiatieven verbonden: Euregioparken, Buitenplaatsen, Stedelijke wildernis (tussengroen), Micro-initiatieven en groene verbindingen.

Met de Leisure Lane is een project opgestart dat hier concreet invulling aan geeft. Een attractief groen wandel- en fietspad welke een schakel vormt in het regionaal en nationaal fiets & wandelnetwerk.

Met als doel het recreatief en functioneel verbinden van de regio met de omgeving en het versterken van de Leisure attracties langs de route. Stakeholders zijn bijeengebracht in een intensieve werkweek, waaruit een visie is voortgekomen welke op ambtelijk niveau breed wordt gedragen door de Parkstad-gemeenten.

Park Gravenrode is een focusgebied voor de Leisure-economie. De doorontwikkeling van de Wilhelminaberg middels de ontwikkeling van een onderscheidende landmark op de top toont dit aan. Hiervoor is een “kooperatives verfahren” uitgeschreven met de Oloïde als resultaat. Met de uitwerking hiervan wordt het proces nu vervolgd. Endless Summer ontwikkelt zich als unieke surfsportlocatie tot

een nieuwe dag attractie voor Park Gravenrode. Ikgroenhet heeft een ontwerpvisie gepresenteerd met structuurversterkende maatregelen waarvan de eerste ingrepen reeds in 2017 uitgevoerd worden.

Binnen het Heidenatuurpark speelt de Groevengordel als toekomstige landmark een belangrijke rol in de transformatie. De vervroegde openstelling van de Zuidplas is een feit en een ontwerprijvraag is uitgeschreven als verdieping op het plan van transformatie. Bij Gebrookerbos zijn verschillende micro-initiatieven van idee naar uitvoering gegaan.

Door het kasteel Hoensbroek en omgeving in haar cultuurhistorische context te herstellen en op te waarderen wordt het kasteel weer een landmark. Hiertoe is een ontwikkelingsvisie gemaakt. In voorbereiding zijn de uitvoeringsagenda, realisatieplan en exploitatieopzet voor de langere termijn

03 Noordstad

Een van de eerste gerealiseerde IBA-projecten “de Woontuin” is in 2016 neergezet. Tijdens de AvA vergadering op 2 november 2016 in de Woontuin, hebben de leden het project kunnen aanschouwen. In de directe nabijheid ligt het IBA-project BMV Nieuw Lotbroek. Hier wordt het eerste nieuwe gebouw onder IBA-vlag neergezet. De brede maatschappelijke voorziening is na een intensief voortraject met gebruikers, ouders en schoolkinderen onder regie van IBA Parkstad bestek gereed gemaakt middels een door “Kooperatives Verfahren” geselecteerd bureau. Medio 2018 dient de nieuwbouw, die voldoet aan hoge duurzaamheidseisen, gereed te zijn. De school wordt het eerste voorbeeld van een nieuw schoolconcept zoals dat met de Schoolbesturen en IBA Parkstad is vastgelegd in de Onderwijsvisie voor de toekomst voor Parkstad.

In de range van vernieuwend onderwijs is tevens gestart met medewerking van de experts van de Duitse IBA-organisatie aan de ontwerpfase van de verbouwing van het Sint Janscollege, een project van 20 miljoen euro. IBA Parkstad draagt bij aan implementatie van het nieuwe onderwijsconcept en werkt mee aan een duurzame sloop en nieuwbouw voor de school voor 1400 leerlingen. Bij dit project is IBA actief in gesprek met ouders, leerlingen en de buurt.

De wijk Treebeek wordt onder handen genomen met als thema “Treebeek in beweging”. De openbare ruimte wordt dusdanig ingericht, dat de bewoners worden gestimuleerd om te bewegen. Hiervoor is gestart met het in gesprek gaan met partijen die hier een rol in kunnen spelen. Zuyd Hogeschool vestigt er een leer-werk bedrijf en zal met bewoners aan de slag gaan, gesteund door het bedrijfsleven.

04 Middenstad en 05 Zuidstad

Het gebied van Middenstad is binnen het IBA-uitvoeringsprogramma meer dan bij andere gebieden sterk gekoppeld met Zuidstad en is in totaliteit een aaneengrenzend stedelijk gebied bestaande uit het grondgebied van de gemeenten Heerlen, Landgraaf en Kerkrade. Dit gebied omsluit het park Gravenrode. Gelet op de onlosmakelijke verbondenheid met de gebieden Middenstad en Zuidstad, is ervoor gekozen om dit gebied onder regie van één gebiedsregisseur voor beide gebieden te laten vallen. Op deze wijze is afstemming en samenhang het meest gewaarborgd.

De projecten in Middenstad en Zuidstad komen zowel voort uit de Open Oproep in 2013 maar ook uit de resultaten van de verschillende Ontwikkelraden in het voorjaar van 2016. Voor die laatste projecten geldt dat ze niet allemaal even ver projectmatig doorontwikkeld waren als de projecten die sinds 2013 door IBA werden ondersteund en veredeld. Die inhaalslag is in 2016 gedaan. Voor alle projecten is de focus gelegd op organisatie, samenhang, bijdrage aan de IBA-laag en het zicht op realisatie.

Ten behoeve hiervan is een integraal Gebiedsteam opgericht voor Middenstad en Zuidstad. Doelstelling hiervan is vooral uitwisseling en kruisbestuiving van en door projecten, zodat een onderling versterkend (leer-)effect kan optreden.

Het project Elisabeth Stift is als een van de eerste IBA-projecten in uitvoering gegaan in 2016. Dit project heeft onder andere voor de verduurzaming middels toepassing van isolatie aan de binnenzijde van de buitenmuren IBA-projectsubsidie toegekend gekregen.

06 Land van Kalk & Beekdal

Het project Oerland van Kalk is doorontwikkeld tot 'Landschapspark' Land van Kalk. Het hooggelegen Plateau vormt een open en leeg natuurgebied met aan de randen van het Plateau, ter plaatse van de bestaande toegangswegen, acht herkenbare 'Poorten tot het Land van Kalk'. Iedere poort krijgt een Natuurtransferium, een klein parkeerterrein van natuurasfalt, een Infopoint met horeca en uniek fluistervervoer om het Landschapspark te verkennen. Alle Poorten krijgen een eigen toeristisch thema. Lodewijk Baljon heeft i.s.m. met Gemeenten Voerendaal en Simpelveld, de Provincie Limburg en de projecteigenaren een integrale landschapsstudie uitgevoerd, die de specifieke landschappelijke component in de toeristische gebiedsvisie verdiept en per deelproject inventariseert.

Met de ZLSM, Gemeente Simpelveld en de bewoners resp. ondernemers in Simpelveld is met Heuschen Copier een Masterplan voor de Zuidpoort Stationsgebied Simpelveld opgesteld.

Voor de Noordpoort Kunrader Steengroeve is een crowd-funding project gestart waarin een ontwerp voor Infopoint is gemaakt dat aansluit bij de reconstructie van de Bergseweg.

Voor de Oostpoort is met Mondriaan het Schetsontwerp voor de herinrichting van het Mondriaanpark gemaakt, dat na de duurzame sloop van het voormalige beddenhuis Welterhof als parkachtige ruimte wordt ingericht. Het vormt een schakel tussen het Land van Kalk in het westen en het Beekdal in het oosten en vormt zo de Poort van stedelijk Parkstad naar het Land van Kalk.

Samen met de ondernemers resp. projecteigenaren is een Coöperatie Land van Kalk opgericht. Er is een 2-wekelijks Gebiedsteam met partners opgestart, dat in 2017 wordt uitgebreid met een 6-wekelijkse Regiegroep met de Provincie Limburg.

07 Van Schimmert tot Schinveld

Het drieluik, waar Staalconstructie Schinveld onderdeel van is, krijgt vorm door de brug naar ontwerp van Marijke de Goey en de uitwerking van het gebied rondom het Etzenraderhuuske. Het project Staalconstructie Schinveld werd gestopt door het overlijden van de projecteigenaar.

Onderbanken is proactief bezig en maakt grote stappen naar realisatie. Een goed voorbeeld hiervan is de ontwikkeling rondom de Feldbissbreuk waar in 2017 de schetsen van 2016 worden uitgevoerd.

Voor het gebied is de icoon de reus van Schimmert van grote betekenis. In 2016 is onderzocht in hoeverre deze als energieopwekker een rol kan spelen. Eind 2016 bleek deze businesscase niet haalbaar. Daarna is het scenario opgepakt waarbij de watertoren het verbindend element in het landschap wordt door een recreatieve invulling en verbinding met 19 fruittelers in de directe omgeving. De ontwikkeling van het Platsbeekdal vormt het verbindend element tussen de watertoren en het centrum van Nuth. De studie voor de herontwikkeling van de stationsomgeving is opgepakt.

De gemeente Schinnen zal toegetreden tot de IBA Parkstad per januari 2017. Het principebesluit hiertoe is genomen in de AvA van 2 november 2016 en voorbereidingen hiertoe zijn in 2016 gestart. Toetreding was noodzakelijk om de noodzakelijke verbindingen te kunnen leggen in het landelijke gebied dat van eenzelfde DNA is, zoals omschreven in het IBA Zomerboek 2015. Ook in de studie die Lodewijk Baljon in opdracht van IBA voor de VONSS-gemeenten uitvoerde, werd Schinnen reeds betrokken. Er is in 2016 intensief gewerkt aan het ophalen en definiëren van projecten in Schinnen, die mogelijk onderdeel gaan vormen van het programma van IBA.

Om nog meer te focussen zijn 14 sleutelprojecten benoemd.

De sleutelprojecten staan symbool voor de transformatie- en herstructureringsopgave die in het kader van de IBA Parkstad structureel wordt aangepakt. Zij zijn exemplarische voorbeelden van een bredere thematische aanpak: de etalage. De sleutelprojecten zijn complex, hebben een moeilijke weg te gaan en dit vereist extra sturing en prioriteitstelling in aandacht, inzet en communicatie. Deze zijn in de AvA van 2 november gepresenteerd in het jaarplan 2017.

IBA Sleutelprojecten		
restructure	1	Romeins Kwartier
restructure	2	Central Park: wonen in het groen
restructure	3	Kernwinkelgebied van Bongerd tot Maankwartier
restructure	4	Leisure Ring & Leisure Lane
identity & legacy	5	Park Gravenrode: Wilhelminaberg & Endless Summer
restructure	6	De Groevengordel
re-use	7	Sloop, hergebruik en nieuwe ordening: Superlocal Bleijerheide en innovatieve sloop verpleegtehuis Mondriaan, Upgrading Hoogbouwflats Heerlerbaan en herstructurering retail langs Romeinse weg naar Aken.
energy	8	Energiek Heilust/ Kerkrade-West
re-use	9	Treebeek / Brunssum-West
restructure	10	Scholen van de Toekomst: BMV Nieuw Lotbroek en Paulusschool Passart
re-use	11	Center Court Kerkrade
identity & legacy	12	Historische Buitenplaatsen: Rolduc, Kasteel Hoensbroek,
restructure	13	Kleinschalige nieuwe economische dragers buitengebied: van Land van Kalk tot in Etzenrade
energy	14	“Op de grens” IBA Labor

IBA ACADEMY

De IBA Academy, als onderdeel van de IBA Parkstad-organisatie, is vooral een netwerk van kennisinstellingen dat zich verbonden voelt met de regio Parkstad en de IBA Parkstad-opgave. Belangrijke partners in het netwerk zijn de lokale en regionale onderwijsbesturen en onderwijsinstellingen voor primair en voortgezet onderwijs, alsmede de instellingen voor MBO en HO in de euregio (Heerlen, Maastricht, Hasselt en Aken). Tevens wordt nauw samengewerkt met de technische universiteiten van Delft en Eindhoven.

IBA Stedenbouw- en Architectuurstudie i.o.

Op initiatief van IBA Parkstad heeft een aantal instellingen voor WO/HO de intentie uitgesproken om te komen tot oprichting van een stedenbouw- en architectuurstudie waarbinnen gezamenlijk zorg wordt gedragen voor degelijk architectuur-, stedenbouwkunst- en planologieonderwijs in Limburg en de Euregio met focus op IBA Parkstad. Daarin zullen naast technische aspecten ook sociaal-economie, veiligheid, leefbaarheid, duurzaamheid, milieu, gezondheid alsmede kunst en cultuur aandacht krijgen. Instellingen die in dit samenwerkingsverband participeren zijn Zuyd Hogeschool inclusief Academie van Bouwkunst, Open Universiteit, Maastricht University, Universiteit Hasselt en RWTH Aken.

Samenwerking met het onderwijsveld

In 2016 is het netwerk met het gehele onderwijsveld verder uitgebreid. Niet alleen zijn de contacten met voornoemde universiteiten geïntensiveerd en uitgebreid, ook is veelvuldig medewerking verleend aan projecten van het primair en voortgezet onderwijs rondom het thema IBA Parkstad. Studenten, zowel individueel als in groepsverband, melden zich steeds vaker voor onderwijsstages en onderzoeks- en afstudeeropdrachten. Waar mogelijk worden deze verzoeken gekoppeld aan lopende of in ontwikkeling zijnde IBA-projecten.

Naast algemene IBA-presentaties en de organisatie van bezoeken aan de IBA-scoop is met een aantal scholen gericht gewerkt aan IBA-opdrachten. Diverse studenten uit binnen- en buitenland, individueel en in groepsverband, hebben gewerkt aan projecten rondom thema's van IBA Parkstad. Veelal gebeurde dit op hun initiatief en werd door IBA Parkstad content voor het programma en facilitering van het proces aangeboden. In andere gevallen heeft IBA Academy zelf het initiatief genomen om ten behoeve van lopende projecten of ontwikkelingen het onderwijsveld te raadplegen. Dit gebeurde in de vorm van prijsvragen, onderzoeksvragen, ontwerpideeën, etc.

Naast organisatie en begeleiding van diverse onderwijsprojecten heeft de IBA Academy onder meer een rol gespeeld in onder andere onderstaande projecten:

- Visie voor toekomstgericht funderend onderwijs: de Ontwikkelraad Onderwijs, gevormd door vertegenwoordigers namens de onderwijsbesturen INNOVO, MOVARE, SVOPL, LVO en ARCUS COLLEGE, heeft gestimuleerd en ondersteund door IBA ACADEMY toegewerkt naar een onderwijsvisie voor toekomstgericht funderend onderwijs in de regio Parkstad. Hierin is de ambitie geformuleerd om toe te werken naar een ecosysteem waarin vernieuwing in het onderwijs mogelijk en zichtbaar is.
- Citaverde College Heerlen/Maastricht: een project met leerlingen van de opleiding interieur en vormgeving aan de hand van een concreet IBA-project of de IBA-thematiek.
- Projective Habitat: de IBA Academy heeft samen met de RWTH en de Duitse Bond van Architecten een Tri-National Design Competition georganiseerd.
- Superlocal en vernieuwende asbestsanering: binnen het project SUPERLOCAL werkt HEEMwonen samen met de RWTH Aken.

IBA Labor

Het grensoverschrijdende regionale kennisaanbod dat aansluit bij de sterktes die IBA Academy graag articuleert en uitbouwt, heeft nu reeds een betekenisvolle status, maar moet blijvend excelleren. Dit is alleen mogelijk via onderscheidend onderzoek. In elk geval toegepast onderzoek, maar wellicht ook fundamenteel onderzoek. De eigen kennisbron, het ingekaderde veld van diepgang wordt vormgegeven door IBA Labor, dat een fysieke herkenbare basis vindt in lopende IBA-projecten, zoals Superlocal en IBA Labor Wonen in Aurorapark centrum Heerlen.

IBA Labor is een concentratie- en denkcentrum op bereikbare afstand van de kennisinstituten en de mensen. Hier worden tevens ateliers gekoppeld aan nieuwe onderwijsprogramma's en exposities en seminars georganiseerd. IBA Labor is daarnaast ook een plek waar ontwerpers, onderzoekers en promovendi via het IBA Academy Netwerk werken aan maatschappelijke opgaven met projecten in de regio als living lab.

IBA internationaal

Een van de opgaven van IBA Parkstad is het streven naar samenwerking met de omliggende grensregio's. Op dit vlak hebben in 2016 de volgende activiteiten plaats gevonden:

- België – Duitsland:
Genk in België, de stedenregio Aken en Stad Aken in Duitsland hebben zich aangediend. In Genk vormen de centra Heerlen en Genk, Mijnspoor-Kolenspoor, Lauradorp-Tuinwijk Eisden Werfgoed en transformatie van de Sibecogroeves satelietprojecten. Voor Aken zijn drie concrete projecten geïdentificeerd: grensovergang Vaals – Aken, Aken – Noord en stadsdeel Preusswald van Aken.
- Biënnale Venetië: Nederland heeft IBA Parkstad voorgedragen voor de internationaal meest prominente Biënnale op het vlak van architectuur en stedenbouw in Venetië van april tot oktober

2016. De Biënnale heeft dit bid gehonoreerd vanwege het uitzonderlijk innovatieve en tevens praktische karakter van de IBA-inzending. Onder de titel 'Revitalisation by Reconciliation' kregen de projecten van IBA een uitzonderlijke kans om op het hoogste niveau door te ontwikkelen. In de slipstream kregen diverse IBA-projecten een kwaliteitsimpuls met hoogwaardige visies die gedurende twee weken ontwikkeld werden in een international Student Studio Concept met master en phd-studenten van Delft, Aken, Hasselt, Rome, Venetië en Milaan.

- Verder heeft het EMR-bestuur bij een inspirerend event in september 2016 onder de noemer EMR Cross Border Strategies de wil tot uitdrukking gebracht de aanpak van IBA Parkstad in het gehele gebied van de EMR in te voeren met een zgn. IBAgentur. Met IBA wenen en IBA Stuttgart wordt een onderling meer structurele vorm van samenwerking onderzocht.

IBA PUBLIC

IBA Public heeft in 2016 een duidelijk andere rol gespeeld dan in 2014 en 2015; de nadruk lag voorheen op het uitdragen van de idee IBA, maar kwam in het afgelopen jaar duidelijk te liggen op het communiceren over concrete projecten. Het IBA-festival in juni markeerde het startpunt van deze fase. IBA presenteerde in het Columbus Earth Theater het uitvoeringsprogramma 2016-2020, waarin de 50 geprioriteerde projecten zijn opgesomd. Vanaf dat moment heeft de communicatie van IBA zich toegespitst op het uitdragen van de voortgang van deze projecten.

2016 was in veel opzichten een bewogen jaar. Niet alleen heeft er een fundamentele verschuiving in de communicatie plaatsgevonden van idee naar uitvoering, ook heeft IBA in 2016 een bredere bekendheid en daarmee een breder draagvlak onder de bevolking gekregen. Door op veel verschillende niveaus in te zetten, van klassieke media tot onlinecommunicatie, was er veel aandacht voor zowel IBA-projecten maar ook voor het merk-IBA.

Events

Bij het organiseren van evenementen is ingezet op zeer uiteenlopende doelgroepen: zowel specialistische doelgroepen (universiteiten, de Europese Unie, zuster-IBAs) als een zeer brede doelgroep (de wijken van Parkstad, bezoekers van Heerlen centrum) zijn in 2016 ruimschoots bediend.

- Tijdens het IBA-festival op 24 en 25 juni bood IBA de projecteigenaren van de IBA-50 een podium om hun plannen en ideeën aan het publiek te presenteren. Op het weekend, dat georganiseerd werd op het Museumplein Limburg, kwamen zo'n 2.000 bezoekers af.
- Park Urbana, dat haar hoogtepunt kende tijdens de zomermaanden, fungeerde als een groen toekomstvisioen voor het centrum van Heerlen. Tijdens Cultura Nova veranderde het van Grunsvenplein voor de schouwburg in een gezellig en urban stadspark. Tijdens Park Urbana vonden er verschillende evenementen plaats, met name onder de vlag van Cultura Nova. Daarnaast organiseerde IBA, samen met de Stadsregio Parkstad het BIPS-event, waarin jonge ondernemers uit Parkstad in contact werden gebracht met IBA-stakeholders en bestuurders.
- De start van de projecten vormde vaak de aanleiding voor openbare bijeenkomsten. De kick-off van het Slot Schaesberg-project, de presentatie van de IBA-plannen in Onderbanken, de launch van het project Stedelijke Parken, de presentatie van het Bidboek Urban Heerlen en de start van de sloop van Mondriaan zijn breed uitgedragen in publieke bijeenkomsten.
- De events concentreerden zich eveneens rondom IBA-thema's. IBA Public organiseerde in samenwerking met de TU Eindhoven een tentoonstelling en een gesprek over het centrum van Heerlen, ging met het bisdom en andere stakeholders in debat over de herbestemming van religieus erfgoed in de Stadsgalerij en organiseerde workshops voor hogescholen en universiteiten over verschillende thema's in het IBA-werkhuis.
- IBA Parkstad presenteerde zich, samen met andere Nederlandse regio's, tijdens de Architectuurbiënnale in Venetië aan een breed en internationaal publiek. Daaromheen werden verschillende workshops met universiteiten georganiseerd en er vonden bijeenkomsten op Europees niveau plaats. Dit proces is gedocumenteerd in een drietal uitgaven.

Media

Ook de uitingen in de media (kranten, televisie) concentreerden zich in 2016 rondom de projecten. Vooral in het Limburgs Dagblad is dit jaar veel aandacht besteed aan de voortgang van IBA-projecten. Dat uitte zich in wekelijkse nieuwsberichten, reportages en achtergrondverhalen over projecten als Land van Kalk, Superlocal, de Wilhelminaberg, de Nieuwe Nor, Slot Schaesberg en Heerlen Centrum. De toonzetting van deze journalistieke producties was ontegenzeggelijk positief.

L1 maakte, mede in opdracht van IBA, acht reportages over de voortgang van projecten die uitgezonden zijn tijdens het programma De Slimburger, dat voornamelijk handelt over duurzaamheidsprojecten. Er werden onder meer items gemaakt over het Land van Kalk, de duurzame sloop van Mondriaan en IBA-lkgroenhet.

IBA Parkstad heeft in eigen beheer een derde en vierde uitgave gepubliceerd van de IBA Reporter. In dit medium schreven amateurjournalisten over onderwerpen in de regio. Eind 2016 is ervoor gekozen om deze krant te gebruiken om de voortgang van de projecten onder een breed publiek bekend te maken onder de titel 'IBA in Uitvoering'.

Online (social en website)

Begin 2016 lanceerde IBA een animatie, waarin het IBA-idee nog eenmaal werd uitgelicht. Daarna is ook de nadruk van de onlinecommunicatie komen te liggen op het uitdragen van de projectvoortgang:

- De website is dusdanig aangepast dat de voortgang van de 50 geprioriteerde projecten nauwkeurig te volgen is. Van een statische informatiedrager naar een dynamische vergaarbak van alle projectinformatie.
- Op sociale media (twitter, instagram, facebook) is in kaart gebracht waar de verschillende social hubs zich bevinden. Daaronder wordt verstaan: pagina's van stakeholders, projectindieners en belangenorganisaties in de buurten en rondom projecten. Ook hier stond projectnieuws centraal.

- Met een twintigtal video's, van ongeveer 2 minuten en volgens een vast stramien, zijn IBA-projecten in beeld gebracht. Deze video's zijn vervolgens verspreid via social media en de website en hebben aantoonbaar een breed publiek bereikt.
- In 2016 startte IBA met het versturen van een wekelijks storyboard. Eén verhaal per keer. De vorm verschilt; de ene keer een verhaal, de andere keer een foto, video of gedicht.

Het jaaroverzicht van IBA Public is te vinden: <https://vimeo.com/197175657>

Andere IBA-video's: www.iba-parkstad.nl

IBA EN HAAR PARTNERS

Op 27 januari 2016 is op uitnodiging van IBA Parkstad een bijeenkomst georganiseerd in het kader van IBA meets IBA, waar onder andere vertegenwoordigers bijeen waren van lopende IBA's en IBA-initiatieven Heidelberg, Thüringen en Basel, alsook Initiatieven uit Stuttgart, Frankfurt en Wenen.

Onder voorzitterschap van Werner Durth heeft het IBA Meets IBA-netwerk zich met IBA Heidelberg, IBA Basel en IBA Thüringen in aanwezigheid van Reimar Molitor in januari in Heerlen verzameld. Het netwerk verheugde zich over de IBA Parkstad-deelname aan Venetië, alwaar op een bijeenkomst in november de versteviging van het IBA-merk verder ontwikkeld is. De bijeenkomsten zijn gerapporteerd aan Staatssekretär Adler, Bundesministerium für Umwelt, Bau, Naturschutz und Reaktorsicherheit.

Verder heeft het EMR-bestuur tijdens een inspirerend event op 23 september onder de noemer EMR Cross-Border Strategies de wil tot uitdrukking gebracht de aanpak van IBA Parkstad in het gehele gebied van de EMR in te voeren met een zogenoemde IBAgentur. Voorts is als gevolg van de tentoonstelling IBA Parkstad op 12 oktober samen met Grand Paris door de European Week of Regions and Cities in Brussel verzocht hun methodes toe te lichten. Naast hechtere connecties op Brussels niveau gaat onderzocht worden hoe de vernieuwende stedenbouwkundige IBA-aanpak kan worden getest en uitgerold op Europees niveau voor de revitalisatie van achtergestelde regio's onder de titel 'A New Era In City Making'. Afgezien van de uitbreiding en versteviging van het IBA-netwerk en de verdieping en verbreding van de IBA-thematieken heeft de tentoonstelling op 14 oktober geleid tot '100 Hours in Venice', waarin vastgesteld werd dat aansluitend op de huidige tijdsgeest met de vernieuwende participatieve en grensoverschrijdende methodieken van IBA Parkstad een "derde generatie"-IBA is ontstaan. Met IBA

Wenen en IBA Stuttgart is geconcludeerd dat een onderling meer structurele vorm van samenwerking onderzocht moet worden in bijvoorbeeld een EU-programma als URBACT III.

De boost die de Venetië Biënnale aan IBA Academy heeft verschaft, is gedocumenteerd en gecommuniceerd in verslagen, "kranten"-publicaties en online berichten. De contacten met kennisinstellingen in een regionale cirkel en in internationaal verband hebben in 2016 in wisselwerking met IBA-projecten steeds meer relevante kennis kunnen produceren en toepassen in reeds meer dan 100 aangevoerde rapporten en studies door meer dan 25 academische faculteiten wereldwijd. Bijzonder op dit vlak is de intentieverklaring op 9 juni 2016 van Maastricht University, Universiteit Hasselt, Zuyd Hogeschool, Open Universiteit en IBA Parkstad om te komen tot oprichting van een samenwerkingsverband om gezamenlijk zorg te dragen voor degelijk architectuuronderwijs op BaMaPhD-niveau in Limburg en de Euregio, samengebracht in de IBA Academy, die 1 januari 2017 van start is gegaan. De formulering van de onderzoeksvraagstukken rond innovaties van gebouwen geschiedt vanuit de living labs van IBA Labor, dat steeds meer van de grond komt. De meer dan 20 projecten hebben zich in 2016 steeds verder ontwikkeld en waar mogelijk worden koppelingen of toepassingen gezocht met andere IBA Projecten. Nieuwe economische activiteiten voor de regio beginnen bij kennis en ideeën

De Curator van IBA Parkstad hield op 16 september jl. de openingsrede van het IBA Basel EXPO-event op uitnodiging van de IBA Basel. Wat betreft het grensoverschrijdend denken zijn er duidelijke raakvlakken tussen IBA Basel en IBA Parkstad met betrekking tot ervaringen op het gebied van het realiseren van grote stedenbouwkundige en regionale plannen. Met IBA Basel zijn afspraken gemaakt voor een vergaande samenwerking om op het gebied van deze projecten plannen, kennis en expertise met elkaar uit te wisselen. Een voorbeeld hiervan is het project voor de zilverzandgroeves in Parkstad, dat ontwikkelkansen biedt op het gebied van recreatie en toerisme. Vergelijkbaar hiermee zijn de plannen van IBA Basel voor de kiezelgroeves aan de rand van Basel. Ook daar wordt gewerkt aan de opgave om deze unieke plekken voor het publiek toegankelijk en actief beleefbaar te maken. Deze samenwerking op internationaal niveau binnen het IBA-netwerk, waar ook steden als Wenen en Stuttgart bij horen, biedt grote kansen voor de regio Parkstad.

SUBSIDIEVERSTREKKING DOOR IBA

Door de inzet van de IBA Instrumenten wordt het IBA-proces vormgegeven. Dit moet gekwalificeerde projecten opleveren die passen binnen de IBA-kaders. De investering moet een hoge multiplier opleveren. IBA kent twee soorten bijdragen: procesgelden en subsidies. In het veredelingsproces worden de procesgelden ingezet.

Bij de uitvoering van een IBA-waardig project kan subsidie verstrekt worden door IBA. Samen met de aandeelhouders wordt de organisatie voor de subsidieverstrekking ingericht met het opzetten van de regeling en de verordening. IBA Parkstad BV heeft het verzoek gedaan aan diverse aandeelhouders voor het beschikbaar stellen van (personele) kennis en capaciteit aan IBA Parkstad B.V. voor het opzetten en uitvoeren van de noodzakelijke bestuursrechtelijke subsidietrajecten. De Provincie Limburg heeft toegezegd IBA Parkstad B.V. hierin te willen ondersteunen. Vanaf juli 2016 heeft IBA samen met de Provincie Limburg een subsidieproces opgezet en daarvoor onderzocht op welke wijze projectbijdragen in de vorm van subsidies door IBA Parkstad B.V. overgemaakt kunnen worden aan de IBA-projecten. Hier aan is in 2016 gewerkt en deze moet er in 2017 staan. In de AvA van 16 februari 2017 wordt het besluit hierover genomen.

Vooruitlopend hier op is in de AvA van 2 november 2016 het kader voor het verlenen van tussentijdse projectsubsidies vastgesteld en conform het gestelde in dit kader mandaat verstrekt over besluitvorming hiertoe aan de algemeen directeur van IBA.

EU SUBSIDIE OPHALEN

IBA Parkstad heeft in mei 2016 de opdracht verleend aan EUquest om conform offerte te werken aan 4 werksoorten namelijk het ontwikkelen van netwerken, het voeren van een lobby, het subsidiabel maken van projecten en het communiceren van en naar Brussel over IBA-Parkstad.

Vanwege overlap is besloten de inzet op de agenda's van Stadsregio Parkstad, IBA Parkstad en Heerlen zoveel als mogelijk af te stemmen en te bundelen.

EUquest heeft de opdracht verstrekt om binnen het kader van haar samenwerking met Grants Europe uit Boedapest, partner in de European Affairs Alliance, te komen tot een samenhangende aanpak en uitvoering richting de Europese agenda en de daarmee samenhangende Europese middelen.

EUquest doet dit op het niveau van de IBA als totaliteit als integrerend kader en op het niveau van de afzonderlijke (kandidaat) projecten van de IBA. Dit moet leiden tot advisering t.a.v. de Europese mogelijkheden (lobby, subsidies, netwerken, communicatie) die zij zien per project of soms gebundeld.

Daarbij lag de focus enerzijds op de 50 projecten en anderzijds op de IBA in haar totaliteit.

Per project wordt gezien of er subsidiemogelijkheden zijn via de Europese Unie en via Rijksbijdragen. IBA-gemeenten alsook de projecteigenaren treden op als co-financiers en daarmee zijn projecten kansrijk om in aanmerking te komen voor de subsidieprogramma's. Ook grensoverschrijdende samenwerking draagt hieraan bij. De eerste resultaten hiervan moeten in 2017 inzichtelijk worden.

Door internationale/ Europese samenwerking lijkt het mogelijk de doelstellingen die besloten liggen in een project te bereiken

Inmiddels heeft een project zo goed als subsidie toegewezen gekregen (Gebrookerbos in het Npower project in INTERREG EMR, met provinciale cofinanciering € 0,520 miljoen), volgend op het recyclen van een afgewezen INTERREG VB NWE-aanvraag.

Daarnaast zijn er procesgelden in het project CityCentre Doctor (€ 80k voor Heerlen toegewezen, bedoeld voor het proces van de herstructurering van het Centrum.

Het project Super Local is aangezet vanuit de IBA en in ontwikkeling onder de vleugels van HEEMwonen, de gemeenten Kerkrade, Landgraaf en Brunssum en de stadsregio Parkstad.

Gaandeweg het 4de kwartaal 2016 is naar aanleiding van de voortgangsgesprekken een aanzet gemaakt om minder te focussen op IBA-overall en meer de nadruk te leggen op subsidieaanvragen voor individuele projecten.

Daarbij gelden een paar constatering: de toegevoegde waarde van werken voor subsidieprojecten vanuit de IBA is soms een lastige. Veelal moet een publiek orgaan de drager zijn van een subsidie indiening. Dus veelal Parkstad Limburg, een gemeente of een kennisinstelling. De cofinanciering moet ook veelal opgebracht worden door derde partijen. Verder loopt de looptijd en verantwoordelijkheid voor een subsidie niet synchroon met de IBA-ambitie en looptijd.

FINANCIEEL RAPPORT 2016

Op 31 december 2016 is het IBA-boekjaar 2016 afgesloten met een voordelig exploitatieresultaat van afgerond € 120.000. De accountantscontrole is afgerond op 1 april 2017 en de jaarrekening is voorzien van de goedkeurende controleverklaring. De begroting 2016 maakt deel uit van het Jaarplan 2016. Het jaarplan en de begroting zijn beide vastgesteld door de AVA in de vergadering van 2 november 2015.

Op 17 april 2015 werd de startfase van IBA Parkstad afgesloten met de presentatie van de 1^e IBA-Kandidaat-, de IBA Attention- en de IBA Inspired-projecten. Daarmee werd tevens het startsein gegeven voor de volgende fase van de IBA: het proces van 'veredelen' dat dient te leiden tot gekwalificeerde IBA-projecten, die geacht worden deel te nemen aan de IBA Expositie van 2020. In 2016 was IBA nagenoeg volledig gefocust op dit veredelingsproces en de samenwerking met de projecteigenaren die daarvoor noodzakelijk is.

In dit directieverslag worden de kosten van de IBA gepresenteerd in lijn met de begroting. De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig de regels van BW 2, Titel 9 en is separaat aan de AvA ter vaststelling voorgelegd. In tabel 1 treft u de specificatie per kostenplaats aan van het resultaat 2016 en de vergelijking daarvan met de begroting 2016 en met de jaarrekening 2014-15.

Bedragen x € 1,00	Resultaat 2016 per Kostenplaats		Vorig boekjaar
	2016 <i>Kosten</i>	2016 <i>Begroting</i>	2014-15 <i>Kosten</i>
LASTEN PER KOSTENPLAATS			
AVA	2.342	25.000	43.390
Accountant	32.260	20.000	20.000
Curator	24.337	25.000	23.405
TOTAAL GOVERNANCE	58.939	70.000	86.795
Personeel	371.788	395.000	461.728
Organisatie	225.110	290.000	290.785
TOTAAL FACILITAIR	596.898	685.000	752.513
TOTAAL APPARAATSKOSTEN	655.838	755.000	839.308
Practical	2.274.607	2.305.000	1.060.449
Public	362.415	324.000	609.187
IBA Academy/ school	105.977	150.000	337.677
IBA-event	16.710		420.763
TOTAAL PROJECTKOSTEN	2.759.709	2.779.000	2.428.076
TOTALE LASTEN	3.415.547	3.534.000	3.267.385
BATEN			
AANDEELHOUDERSBIJDRAGE	3.536.000	3.536.000	3.831.000
VOORDELIG RESULTAAT	120.453	2.000	563.615

Toelichting op resultaat 2016

TOELICHTING OP RESULTAAT 2016

Apparaatskosten (Geraamde kosten 2016 € 755.000, gerealiseerde kosten € 655.838)

Het voordelig exploitatieresultaat op de totale apparaatskosten over 2016 bedraagt afgerond € 99.162. Het IBA-Apparaat bestaat uit de onderdelen Governance en Facilitair. De facilitaire diensten van de IBA die uit het budget voor apparaatskosten worden gedekt zijn de PIOFAH-diensten (Personeel, Informatie en ICT, Organisatie, Financiën, Algemene Zaken en Huisvesting).

De apparaatskosten vormen de vaste kosten van de IBA en blijven, onvoorziene ontwikkelingen daargelaten, gedurende de IBA-periode ruimschoots binnen de afgesproken norm. Deze kosten worden alleen beïnvloed door de normale prijsontwikkeling zoals inflatie, huurverhoging en loonontwikkeling.

IBA Projectkosten (Geraamde kosten 2016 € 2.779.000, gerealiseerde kosten € 2.759.709)

Het voordelig begrotingsresultaat voor de Projectkosten bedraagt € 19.391. Het primaire proces van de IBA wordt uitgevoerd via de IBA-instrumenten en is volledig project-georiënteerd. De doelstelling van de IBA-instrumenten is kort samengevat: bijdragen aan de ontwikkeling van de kwaliteit van IBA-kandidaten (het veredelingsproces) tot IBA-projecten die in 2020 zijn gerealiseerd en kunnen deelnemen aan de IBA-expositie.

Budgettair is het kwalificatieproces via de IBA-instrumenten gebaseerd op het oranje 'Handboek IBA Zomer 2015'. In het boek wordt de werkwijze van de IBA gedetailleerd beschreven. Het budget voor de IBA-instrumenten is in de begroting 2016 verdeeld over 3 IBA-instrumenten: Practical, Academy en Public.

Practical is in deze fase van de IBA het belangrijkste instrument. Via Practical worden de kosten gedekt van het veredelingsproject dat IBA-projecten moet opleveren voor de 'Ausstellung' in 2020. Practical houdt zich daarmee bezig op het niveau van ontwikkelgebieden en potentiële IBA-projecten. Zodra de AVA, op voorstel van de directie, heeft besloten dat een IBA-kandidaat na realisatie het IBA-label verkrijgt, kan de subsidiefase voor dat project bij IBA van start gaan. Het veredelingsproces is dan feitelijk afgerond. Bij de projecteigenaar start dan min of meer gelijktijdig de realisatiefase. De subsidie- en de realisatiefase zullen in het algemeen parallel aan elkaar verlopen.

IBA-SUBSIDIES

Aan IBA-projecten kan, naast ondersteuning bij de uitvoering van het veredelingsproces van IBA-kandidaat naar IBA-project, ook een IBA-investeringsbijdrage in de vorm van een projectsubsidie worden toegekend. In 2020 gerealiseerde IBA-projecten hebben recht op het voeren van het IBA-label tijdens de Bau-Ausstellung in 2020. Het desbetreffende AVA-besluit markeert de overgang van de fase van projectveredeling naar projectsubsidiefase. Met die overgang van een project naar de volgende fase eindigt de actieve betrokkenheid van IBA Parkstad bij de voorbereiding van het project en is de realisatiefase voor de projecteigenaar aangebroken. Het is zijn taak om de afgesproken kwaliteit te realiseren en te voldoen aan de subsidievoorwaarden.

De AVA heeft in 2016 aan dertien projecten een eerste projectsubsidie verleend.

Met deze prioritering start de uitvoeringsfase maar liefst een half jaar eerder dan gepland.

Met de goedkeuring in de AVA van het eerste mandje van IBA-projecten met bijbehorende budget voor een projectbijdrage is op 22 juni 2016 de realisatiefase ingegaan van de financieringsopgave van IBA. In totaal heeft de AVA een eerste subsidiebudget vrijgegeven van € 854.783,00. De nadruk van het IBA-proces gaat langzaam maar zeker verschuiven van veredeling van IBA-kandidaten (proceskosten) naar (co-)financiering van gekwalificeerde IBA-projecten langs de lijn van projectsubsidies.

Met de eerste negen geprioriteerde projecten is een cofinanciering van derden gemoeid van een factor 10 (ruim € 8 mio). Hierdoor zal ook de economie van de hele regio Parkstad een impuls krijgen.

In november is door de directie van IBA Parkstad gebruik gemaakt van haar mandaat om een akkoord te geven op de reservering van € 100.000 voor het project Elisabeth Stift. Dit is nogmaals meegenomen met het eerste mandje reserveringen voor IBA-projectsubsidie in de AVA van 16 februari 2017.

De uit te keren IBA-subsidies maken deel uit van de jaarlijkse aandeelhoudersbijdrage en vallen onder de jurisdictie van de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB). Om fiscaal-juridische redenen maken de subsidiegelden geen deel uit van de exploitatiebegroting van de IBA en kennen zij een eigen procesgang, zoals vastgelegd in de subsidieverordening en de subsidieregeling. De geldstroom van de IBA-subsidies wordt via de balans verantwoord en het proces voldoet aan de regels van de AWB.

Projectsubsidies worden door de IBA verstrekt op grond van een vaststellingsbesluit van de AVA betreffende 'mandjes' van gekwalificeerd projecten, voorzien van een subsidiebudget per 'mandje'. De IBA-directie verdeelt het aldus door de AVA beschikbaar gestelde subsidiebudget over de daarvoor in aanmerking komende projecten op advies van de Q-board.

Bijlage 1: OVERZICHT IBA PARKSTAD 2016

16 maart 2016	de AVA-vergadering in de IBA-scoop van het Museumplein Limburg te Kerkrade met de presentatie van de aanpak 2016 en de projecten carrousel
6 april	Q-team
13 mei	Q-team bijeenkomst
22 juni 2016	AvA bijeenkomst: uitvoeringsprogramma 2016-2020 door de AvA goedgekeurd, alsook de jaarrekening 2014 – 2015, het directieverslag 2015 en de eerste 10 subsidievoorstellen
2 november	AvA: goedkeuring jaarplan 2017, mandaat tussentijdse subsidieverstrekking, toetreding gemeente Schinnen, toekenning subsidie Elisabeth Stift, focus en Uitvoering
5 december	Q-team bijeenkomst
23 december	Q-team bijeenkomst